

Stosunek do rządu w marcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po poprawie z poprzedniego miesiąca w marcu notowania rządu wyraźnie się pogorszyły, co pokazują odpowiedzi na każde z pytań, które zadajemy na ten temat¹. Opinie negatywne o rządzie oraz wynikach jego działalności zaczęły nieco przeważać nad pozytywnymi, umocnił się też jeszcze krytycyzm w stosunku do premiera Donalda Tuska.

POPARCIE DLA RZĄDU

W marcu odsetek zwolenników rządu spadł o 4 punkty procentowe (z 41% do 37%), osiągając najniższą wartość od początku jego działalności. O 4 punkty wzrósł z kolei udział jego przeciwników (z 34% do 38%), co sprawia, że rząd ma obecnie nieco więcej przeciwników niż zwolenników.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2023											2024		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III
	w procentach													
Zwolennicy	29	34	34	30	30	30	30	34	32	33	32	39	41	37
Przeciwnicy	44	41	42	42	46	47	47	37	42	44	44	39	34	38
Obojętni	24	23	21	24	21	21	20	25	23	19	21	19	22	22
Trudno powiedzieć	3	2	3	4	3	2	2	4	3	4	3	3	3	3

Do listopada 2023 roku pytaliśmy o rząd Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku pytamy o rząd Donalda Tuska

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (407) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

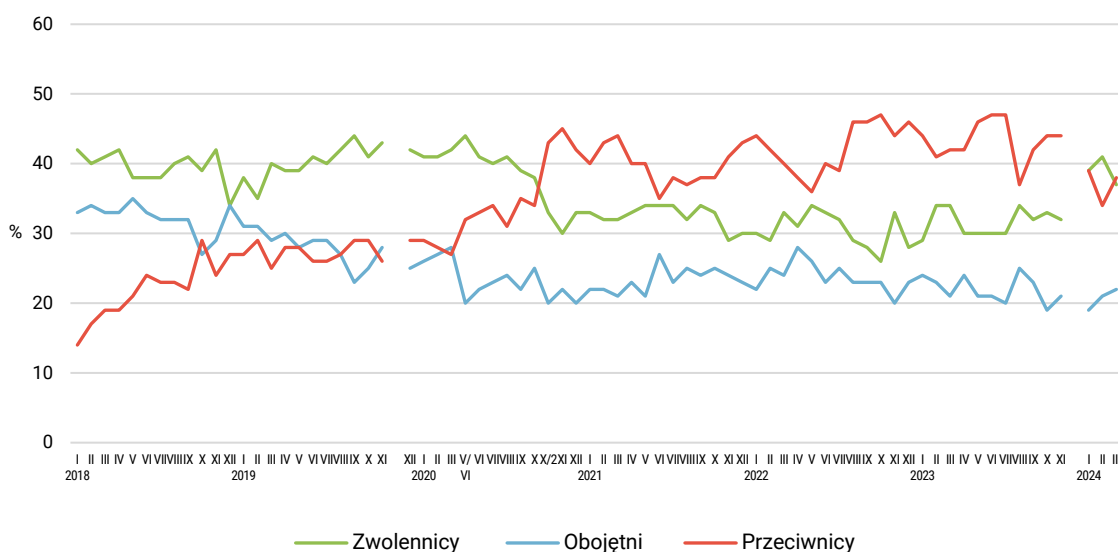
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 marca 2024 roku na próbie liczącej 1089 osoby (w tym: 60,8% metodą CAPI, 24,3% – CATI i 14,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Obserwujemy wyraźne zależności między stosunkiem badanych do rządu a poziomem ich dochodów, wykształcenia, wielkością miejsca zamieszkania, częstotliwością uczestnictwa w praktykach religijnych, a także ogólną orientacją polityczną. Do jego zwolenników należą ponadprzeciętnie często osoby lepiej sytuowane (58% wśród badanych o najwyższych dochodach *per capita*), lepiej wykształcone (55% wśród osób z wykształceniem wyższym), żyjące w większych miejscowościach (61% w największych miastach), rzadziej praktykujące religijnie (54% wśród niepraktykujących) oraz wyznające poglądy lewicowe (73% wobec 42% wśród badanych o poglądach centrowych i 17% – prawicowych). Wśród przeciwników rządu obserwujemy dokładnie odwrotne zależności: częściej natrafiamy w tej grupie na badanych gorzej sytuowanych, słabiej wykształconych, żyjących w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących religijnie i wyznających poglądy prawicowe.

Jeśli przyjrzymy się grupom społeczno-zawodowym, okaże się, że zwolenników rządu można spotkać ponadprzeciętnie często wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (57%), pracujących na własny rachunek (55%) oraz pracowników administracyjno-biurowych (52%). Z kolei wśród przeciwników rządu przodują zwłaszcza rolnicy (61%), co ma niewątpliwie związek z trwającymi protestami tej grupy zawodowej – zob. tabelę aneksową 1.

Istotne różnice w stosunku do rządu obserwujemy również pomiędzy elektoratami. Najwyższym poparciem rząd cieszy się wśród wyborców dominującej w obozie rządzącym Koalicji Obywatelskiej (86%), a znacząco mniejszym w elektoracie dwóch pozostałych sił tworzących rząd – Lewicy (64%) oraz Trzeciej Drogi (55%). Przeciwnicy rządu dominują natomiast wyraźnie wśród sympatyków ugrupowań opozycyjnych – Prawa i Sprawiedliwości (84%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (74%).

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Koalicja Obywatelska	86	2	11	1
Lewica	64	11	20	5
Trzecia Droga	55	10	32	3
Konfederacja WiN	7	74	19	0
Prawo i Sprawiedliwość	5	84	10	1

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach parlamentarnych

OCENY WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Gorzej postrzegane są również dotychczasowe wyniki działalności trzeciego rządu Donalda Tuska. Oceny pozytywne spadły o 4 punkty (z 45% do 41%), a negatywne wzrosły o 2 (z 41% do 43%), co oznacza, że głosy krytyczne ponownie przeważały nad głosami przychylnymi – podobnie było w styczniu, tuż po zaprzysiężeniu rządu.

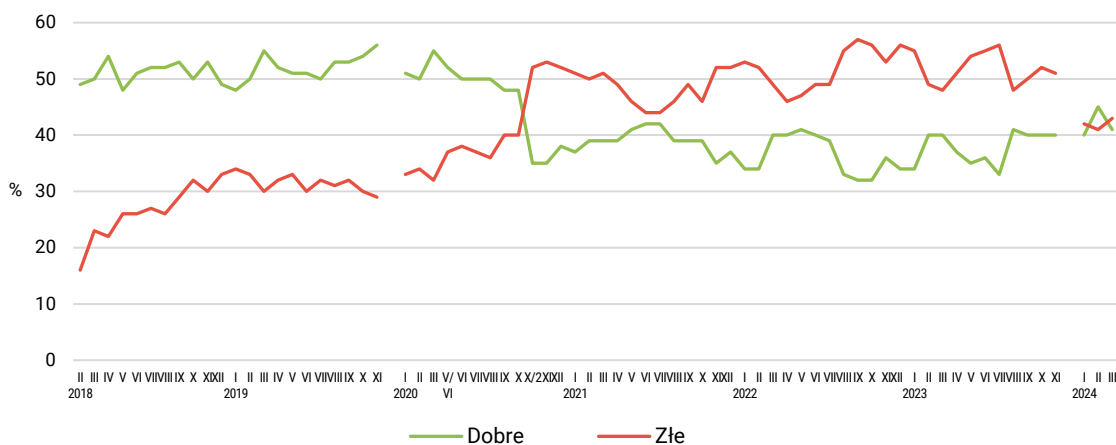
TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2023											2024		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III
	w procentach													
Dobrze	34	40	40	37	35	36	33	41	40	40	40	40	45	41
Źle	55	49	48	51	54	55	56	48	50	52	51	42	41	43
Trudno powiedzieć	11	10	12	12	11	9	11	11	9	8	9	18	14	16

Do listopada 2023 roku pytaliśmy o rząd Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku pytamy o rząd Donalda Tuska

CBOS

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Obserwujemy tutaj bardzo podobne zależności socjodemograficzne, jak w przypadku ogólnego stosunku do rządu. Dotychczasowe wyniki działalności rządu dobrze oceniają zwłaszcza osoby lepiej sytuowane, lepiej wykształcone, mieszkające w większych miejscowościach, rzadziej praktykujące religijnie oraz posiadające lewicowe poglądy. W przypadku osób źle oceniających działania rządu odnotowujemy znów odwrotne zależności: są to częściej badani gorzej sytuowani, słabiej wykształceni, mieszkający w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujący religijnie oraz wyznający prawicowe poglądy. Jeśli chodzi o grupy społeczno-zawodowe, to wyniki działalności rządu pozytywnie ocenia ponownie zwłaszcza kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (60%), pracujący na własny rachunek (63%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (57%). Z kolei negatywnie oceniają je wyjątkowo często rolnicy (66%), a także robotnicy niewykwalifikowani (64%), choć warto podkreślić, że liczebność tej ostatniej grupy w naszej próbie była niewielka – zob. tabelę aneksową 2.

Takie same zależności obserwujemy także w podziale na elektoraty: wyniki działalności trzeciego rządu Donalda Tuska w zdecydowanej większości pozytywnie oceniają zwolennicy Koalicji Obywatelskiej, a także większość wyborców Lewicy i Trzeciej Drogi. Krytycznie odnosi się do nich z kolei wyraźna większość wyborców Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	88	4	8
Lewica	75	16	9
Trzecia Droga	68	14	18
Konfederacja WiN	17	73	10
Prawo i Sprawiedliwość	8	81	11

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OPINIE O POLITYCE GOSPODARCZEJ RZĄDU

Pogorszyły się też opinie o polityce gospodarczej rządu. Odsetek badanych uważających, że stwarza ona szanse na poprawę sytuacji gospodarczej, spadł aż o 6 punktów (z 49% do 43%), a udział głosów pesymistycznych wzrósł o 4 punkty (z 39% do 43%).

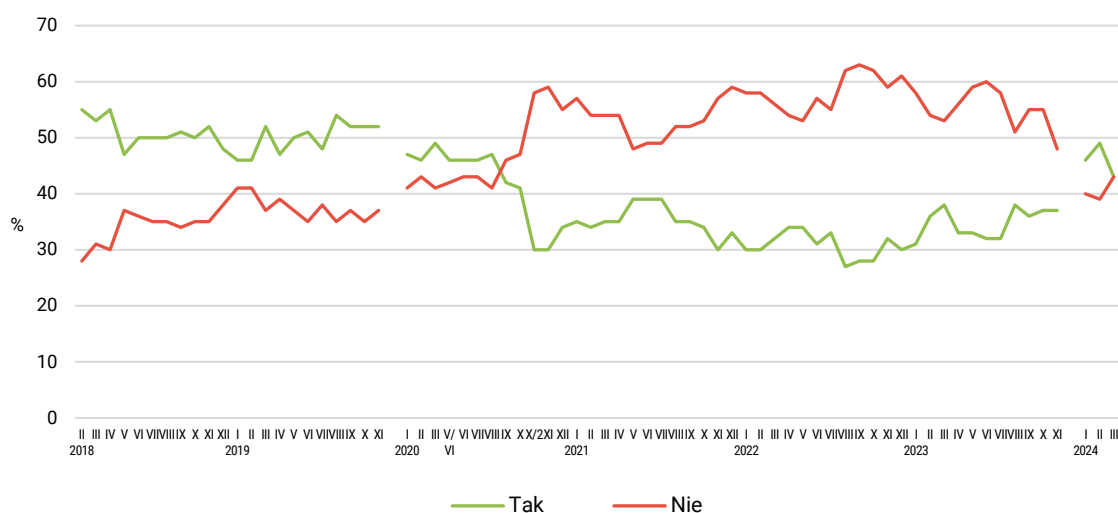
TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2023											2024		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III
	w procentach													
Tak	31	36	38	33	33	32	32	38	36	37	37	46	49	43
Nie	58	54	53	56	59	60	58	51	55	55	48	40	39	43
Trudno powiedzieć	11	10	10	11	8	8	9	11	10	8	15	14	12	14

Do listopada 2023 roku pytaliśmy o rząd Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku pytamy o rząd Donalda Tuska

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Oceny polityki gospodarczej rządu są zależne od tych samych zmiennych socjodemograficznych co oceny wyników jego działalności czy ogólny stosunek do rządu. Na pozytywne oceny natrafiamy więc ponadprzeciętnie często wśród osób lepiej sytuowanych, wyżej wykształconych, mieszkających w większych miejscowościach, rzadziej uczestniczących w praktykach religijnych oraz wyznających poglądy lewicowe. Negatywne opinie są z kolei szczególnie częste wśród badanych gorzej sytuowanych, słabiej wykształconych, mieszkających w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących religijnie oraz wyznających poglądy prawicowe. Wśród grup społeczno-zawodowych szczególnie częstym poparciem dla polityki gospodarczej rządu wyróżniają się ponownie: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem, pracujący na własny rachunek oraz pracownicy administracyjno-biurowi. Z kolei szczególnie często krytyczni są rolnicy – zob. tabelę aneksową 3.

Na te same zależności natrafiamy również w elektoratach. O tym, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, przekonani są zwłaszcza wyborcy KO, Lewicy oraz Trzeciej Drogi. Przeciwnego zdania jest za to większość wyborców PiS oraz Konfederacji WiN.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	88	6	6
Lewica	81	16	3
Trzecia Droga	72	15	13
Konfederacja WiN	20	76	4
Prawo i Sprawiedliwość	11	78	11

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

ZADOWOLENIE Z PREMIERA

Spółeczny odbiór premiera od początku działalności tego rządu był w przeważającej mierze negatywny, a obecnie jeszcze trochę się pogorszył. Odsetek badanych niezadowolonych z tego, że Donald Tusk stoi na czele rządu, wzrósł o 2 punkty (z 47% do 49%), a udział zadowolonych spadł o 3 punkty (z 43% do 40%).

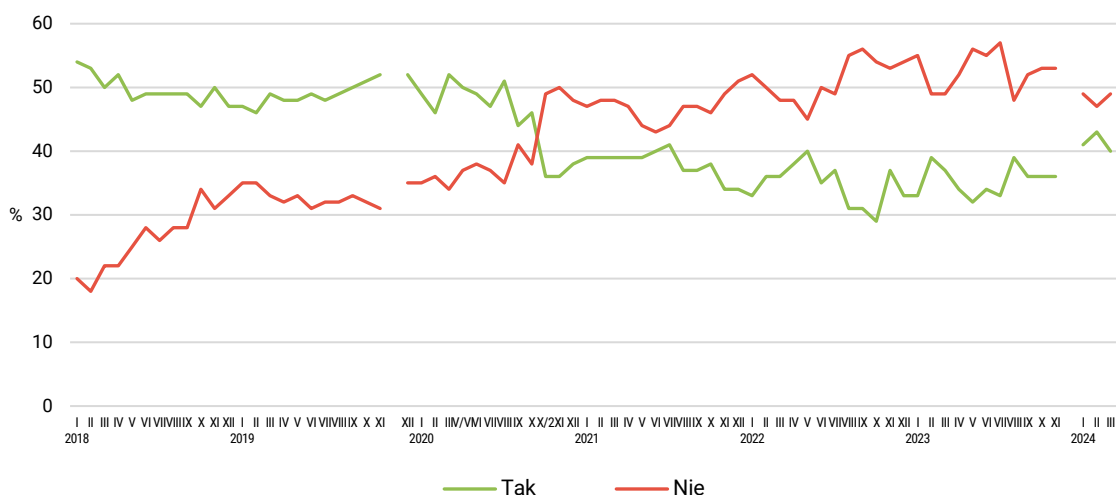
TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2023											2024		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III
w procentach														
Tak	33	39	37	34	32	34	33	39	36	36	36	41	43	40
Nie	55	49	49	52	56	55	57	48	52	53	53	49	47	49
Trudno powiedzieć	13	12	14	14	13	11	11	13	12	11	11	10	10	11

Do listopada 2023 roku pytaliśmy o rząd Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku pytamy o rząd Donalda Tuska

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Znajdujemy tutaj takie same zależności socjodemograficzne, jak w przypadku odpowiedzi na wszystkie poprzednie omawiane w tym komunikacie pytania. Z faktu, że na czele rządu stoi Donald Tusk, są więc częściej zadowoleni badani lepiej sytuowani, wyżej wykształceni, mieszkający w większych miejscowościach, rzadziej praktykujący religijnie i wyznający poglądy lewicowe. Na niezadowolonych trafiamy z kolei częściej wśród osób o niższych dochodach *per capita* i o niższym wykształceniu, mieszkających w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących oraz wyznających poglądy prawicowe. Jeśli chodzi o grupy społeczno-zawodowe, to zadowolonych spotykamy zwłaszcza wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, pracujących na własny rachunek oraz pracowników usług. Z kolei niezadowoleni pojawiają się szczególnie często wśród rolników, robotników niewykwalifikowanych oraz rencistów – zob. tabelę aneksową 4.

Te same zależności odnotowujemy również w przypadku elektoratów – z Donalda Tuska w roli premiera zadowoleni są w przeważającej mierze wyborcy KO, Lewicy i Trzeciej Drogi, a niezadowoleni wyborcy PiS i Konfederacji WiN.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	91	5	4
Lewica	70	17	13
Trzecia Droga	62	26	12
Konfederacja WiN	12	77	11
Prawo i Sprawiedliwość	4	94	2

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

***

W marcu notowania rządu wyraźnie się pogorszyły, na co wpłynęły zapewne trwające wciąż protesty rolników cieszące się dużym poparciem społecznym², ale i szeroko komentowana opieszałość koalicji rządzącej w rozpoczęciu prac nad zmianą przepisów dotyczących aborcji. Spadło zarówno ogólne poparcie dla rządu, jak i odsetek pozytywnych ocen wyników jego działalności, jego polityki gospodarczej czy samego Donalda Tuska w roli premiera. Spadki te sprawiły, że negatywne oceny zaczęły przeważać w przypadku każdej z tych kwestii z wyjątkiem polityki gospodarczej – tutaj oceny krytyczne zrównały się z przychylnymi.

Rząd jest najlepiej postrzegany przez badanych lepiej sytuowanych, o wyższym wykształceniu, mieszkających w większych miejscowościach, rzadziej praktykujących religijnie i wyznających poglądy lewicowe. Z kolei krytyczni wobec niego są zwłaszcza badani o niższych dochodach, słabiej wykształceni, żyjący w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujący religijnie oraz wyznający poglądy prawicowe.

Opracował

Jonathan Scovil

² CBOS Flash „Co Polacy sądzą o protestach rolników?”, marzec 2024 (oprac. J. Scovil).